

We Lwowie, dnia 29. sierpnia 1912.

Aleg 1059

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w sprawie przeniesienia i odbudowy
szpitala powszechnego w Jaśle.

Wysoki Sejmie !

Szpital powszechny w Jaśle od dłuższego już czasu znajduje się w tak złym stanie, że o poprawie jego przez stosowne adaptacje mowy być nie może. Jest to jeden ze szpitali, mający już ustaloną, a smutną sławę najgorszego z naszych zakładów leczniczych.

Z każdym rokiem pogarszający się stan budynków szpitalnych doprowadził do tego, że gdyby obecnie nie przystąpiono do budowy nowego gmachu, zakład ten ze względów higienicznych i bezpieczeństwa publicznego już w niedługim czasie zamkniętymby być musiał.

Stan ten szpitala zmuszał niejednokrotnie dyrekcję zakładu do odmawiania przyjęcia licznie zgłaszającym się chorym, którzy z tego powodu musieli szukać pomocy lekarskiej w sąsiednich lepiej zaopatrzonych szpitalach. Wobec tego Wydział krajowy, już w roku 1907. uznał potrzebę odbudowy tego szpitala i w tym celu rozpoczął rokowania z gminą miasta Jasła, która w myśl postanowień § 15. ustawy z dnia 28. lipca 1897. Dz. u. kraj. Nr. 47. w brzmieniu, ustalonem ustawą z dnia 11. lipca 1907. Dz. u. kraj. Nr. 83. obowiązana była do ponoszenia połowy kosztów odbudowy szpitala.

Niemożność jednak wynalezienia odpowiedniego gruntu, który odpowiadałby przepisom sanitarno-policyjnym, oraz niepomyślny stan finansów gminy m. Jasła, były powodem opóźnienia budowy.

Gdy jednakowoż znaczny procent chorych leczonych w szpitalu powszechnym w Jaśle, pochodzi z okolicznych gmin powiatu jasielskiego, Wydział krajowy uważał za stosowne zainteresować sprawą tą także i Radę powiatową jasielską, a to dla nakłonienia jej do partycypowania w kosztach budowy nowego szpitala w Jaśle.

Na konferencji, odbytej dnia 13. marca 1912. w Jasle, złożonej z reprezentantów Wydziału krajowego, Wydziału powiatowego i gminy miasta Jasła, uznano jednogłośnie potrzebę budowy nowego szpitala, a reprezentanci Rady powiatowej jasielskiej złożyli oświadczenie, uznające w zasadzie moralny obowiązek powiatu do współdziałania w kosztach budowy, oraz przyrzeczenie rozpoczęcia starań celem uzyskania wydatnej na ten cel subwencji z funduszków powiatowych.

Uchwałą z dnia 22. lutego 1908. roku postanowił jasielski Wydział powiatowy ku uczczeniu jubileuszu 60-letnich rządów Najjaśniejszego Pana przyjąć gminie miasta Jasła z pomocą przy budowie nowego szpitala kwotę 25.000 koron, płatną w 15 równych ratach rocznych, oprocentowanych w jasielskiej Kasie oszczędności. Obecnie Wydział powiatowy oświadczył gotowość złożenia w Kasie krajowej kwoty rozporządzalnej 6909 koron 42 gr. (raty od 1908 do 1912) oraz składania dalszych rat po 1666 koron w Kasie krajowej w razie zakupna gruntu pod budowę szpitala.

Gdy więc reprezentacja powiatu jasielskiego zobowiązała się w ten sposób przyjąć z pomocą gminie m. Jasła w kosztach budowy nowego szpitala, ta ostatnia uchwałą swoją z dnia 25.IV. 1912. uznała konieczność budowy nowego zakładu leczniczego, oraz bezwłocznego zakupna gruntu pod budowę.

Ponieważ jednak gmina m. Jasła nie rozporządza na razie odpowiednimi funduszami uprasza, ażeby Wydział krajowy pokrył zaliczkowo z funduszu krajowego część na gminę przypadającą, która następnie zwróconą zostanie temu funduszowi przez gminę m. Jasła bądźto z pożyczki na ten cel zaciągnąć się mającej, bądź też z innych funduszków gminnych. Nadto miała gmina m. Jasła rozpocząć starania u c. k. Rządu, celem uzyskania subwencji na budowę szpitala z zysków nadzwyczajnych c. k. loteryi państwowej.

Niezależnie od tego polecił Wydział krajowy Komitetowi szpitalnemu w porozumieniu z Magistratem m. Jasła wyszukanie odpowiedniego gruntu pod budowę nowego szpitala. Komitet szpitalny przedłożył kilka nadesłanych mu ofert na grunta pod szpital. Wobec znacznej różnicy zdań czynników miejscowych, co do przydatności oferowanych gruntów, Wydział krajowy zarządził zbadanie tych gruntów na miejscu przez delegowaną do tego komisję.

Opierając się na zgodnych opiniach swych delegatów, polecił Wydział krajowy Komitetowi szpitalnemu wdrożyć rokowania z współwłaścicielami gruntu, uznanego przez delegatów za najodpowiedniejszy.

Grunt ten ma tę zaletę, że leży w miejscu wyniosłem i suchem, niezabudowanym, z pięknym widokiem na okoliczne góry i pola. Nadto położony jest nad wysokim brzegiem rzeki Dembówki, co ułatwi w znacznej mierze odprowadzeniu nieczystości. Znalazienie zaś wody dla celów szpitalnych nie będzie trudne, gdyż woda w tej okolicy znajduje się w obfitej ilości.

Ogólny koszt budowy szpitala na 60 łóżek wraz z wewnętrznym urządzeniem, licząc jedno łóżko szpitalne, przy uwzględnieniu lokalnych cen materiałów i robocizny, po 6.000 koron, wyniesie w przybliżeniu kwotę 360.000 koron bez ceny kupna gruntu.

Szpital nie posiada żadnych funduszków, którymi w pierwszej linii obowiązany byłby pokryć choć w części kosztą budowy.

W myśl § 15. ustawy z dnia 28. lipca 1897. Dz. u. kr. Nr. 47. w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 11. lipca 1907. Dz. u. kr. Nr. 83. kosztą odbudowy szpitala jasielskiego, tudzież wewnętrznego urządzenia pokrywa w połowie fundusz szpitalny, w połowie zaś gmina miasta Jasła.

Ponieważ gmina miasta Jasła zobowiązała się do pokrycia połowy kosztów budowy, których ogólna cyfra później oznaczona zostanie, przeto celem uzyskania

drugiej, na fundusz szpitalny przypadającej połowy tych kosztów, wypadnie zaciągnąć pożyczkę w takiej wysokości, jaka się okaże do tego potrzebną.

Pożyczka ta będzie długoterminową, a raty amortyzacyjne pokrywane będą z taksy szpitalnej.

Na podstawie powyższego sprawozdania Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1. Sejm uznaje potrzebę zbudowania nowego szpitala w Jaśle na 60 łóżek oraz zabudowań ubocznych na innem odpowiedniejszym miejscu.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w tej wysokości, jaka okaże się potrzebną do pokrycia połowy kosztów budowy wraz z urządzeniem wewnętrznem, oraz zakupnem nowego gruntu.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

Adam Gołuchowski w. r.

Sprawozdawca:

Szymon Bernadzikowski w. r.

Członek Wydziału krajowego.

